

BULLETIN
of the Szent István University

SPECIAL ISSUE

PART II.

Gödöllő
2008

Editorial Board

Prof. György Füleki CSc. – *Chairman of the Editorial Board*

Prof. Miklós Mézes DSc. *editor*

Prof. Béla M. Csizmadia CSc.

Prof. Tamás T. Kiss CSc.

Prof. Gyula Huszenicza DSc.

Prof. Gábor Reischl DLA

Prof. István Szűcs DSc.

Edited by the Guest Editorial Board

Katalin Takács-György CSc, – *Chairman of the Guest Editorial Board*

József Lehota DSc

István Takács PhD

László Villányi CSc

With the support of

Faculty of Economics and Social Sciences, Szent István University

Management and Business Administration PhD School of Szent István University

Szerkesztőség

Szent István Egyetem

2103 Gödöllő, Páter Károly u. 1.

Kiadja a Szent István Egyetem

Felelős kiadó

Dr. Solti László egyetemi tanár, rektor

Technikai szerkesztő

Szalay Zsigmond Gábor

Felelős szerkesztő

Dr. Mézes Miklós egyetemi tanár

ISSN 1586-4502

Megjelent 380 példányban

Foreword

Tradition and Innovation – International Scientific Conference of (Agricultural) Economists Szent István University, Gödöllő, 3-4 December, 2007

Tradition and Innovation – International Scientific Conference was held on December 3-6, 2007, in the frames of the anniversary programme series organized by the School of Economics and Social Sciences of the Szent István University. The aim of the conference was to celebrate the 50th anniversary of introduction of agricultural economist training in Gödöllő, and the 20th anniversary of the School of Economics and Social Sciences, which was founded in 1987.

The articles published in the special edition of Bulletin 2008 of the Szent István University were selected from the 143 presentations held in 17 sections of the conference and 30 presentations held at the poster section. The presentations give a very good review of questions of national and international agricultural economics, rural development, sustainability and competitiveness, as well as the main fields of sales, innovation, knowledge management and finance. The chairmen of the sections were Hungarian and foreign researchers of high reputation. The conference was a worthy sequel of conference series started at the School of Economics and Social Sciences in the 1990s.

Előszó

Tradíció és Innováció – Nemzetközi Tudományos (Agrár)közgazdász Konferencia Szent István Egyetem, Gödöllő, 2007. december 3-4.

2007. december 3-6. között a Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kara (SZIE GTK) által szervezett jubileumi rendezvénysorozat keretében került megrendezésre a Tradíció és Innováció – Nemzetközi Tudományos Konferencia, amelynek célja volt, hogy méltón megünnepelje a gödöllői agrárközgazdász képzés fél évszázada történet elindítását, s ugyanakkor a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar 1987-ben történt megalapításának 20. évfordulóját.

A Szent István Egyetem által kiadott Bulletin 2008 évi különszámában megjelentetett cikkek a konferencián 17 szekcióban elhangzott 143 előadásból, illetve a poszter szekcióban bemutatott 30 előadásból kerültek kiválasztásra. Az előadások jó áttekintést adtak a hazai és nemzetközi agrárközgazdaság, vidékfejlesztés, a fenntarthatóság és versenyképesség kérdései mellett az értékesítés, innováció, tudásmenedzsment, pénzügy fontosabb területeiről is. Az egyes szekciók elnöki tisztjét elismert hazai és külföldi kutatók töltötték be. A konferencia a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon az 1990-es években elkezdett konferencia sorozat méltó folytatása volt.

Dr. László Villányi
Dean / dékán

Contents / Tartalomjegyzék

Part I. / I. kötet

Agricultural and rural development and international view

Agrár- és vidékfejlesztés, nemzetközi kitekintés

ÁCS, SZ. – DALLIMER, M. – HANLEY, N. – ARMSWORTH, P.: Impacts of policy reform on hill farm incomes in UK.....	11
BIELIK, P. – RAJČÁNIOVÁ, M.: Some problems of social and economic development of agriculture.....	25
BORZÁN A. – SZIGETI C.: A Duna-Körös-Maros-Tisza Euro régió gazdasági fejlettségének elemzése a régiók Európájában.....	37
CSEH PAPP, I. Regionális különbségek a magyar munkaerőpiacon.....	45
NAGY, H. – KÁPOSZTA, J.: Convergence criteria and their fulfilment by the countries outside the Euro-zone.....	53
OSZTROGONÁCS, I. – SING, M. K.: The development of the agricultural sector in the rural areas of the Visegrad countries.....	65
PRZYGDZKA, R.: Tradition or innovation – which approach is better in rural development? The case of Podlasie Region.....	75
TAKÁCS E. – HUZDIK K.: A magyarországi immigráció trendjei az elmúlt két évtizedben.....	87
TÓTHNÉ LŐKÖS K. – BEDÉNÉ SZŐKE É. – GÁBRIELNÉ TŐZSÉR GY.: országok összehasonlítása néhány makroökonómiai mutató alapján.....	101
VINCZE M. – MADARAS SZ. Analysis of the Romanian agriculture in the period of transition, based on the national accounts.....	111

Agricultural trade and marketing

Agrárkereskedelem, marketing

ADAMOWICZ, M.: Consumer behavior in innovation adaptation process on fruit market	125
FÉNYES, T. I. – MEYER, N. G. – BREITENBACH, M. C.: Agricultural export and import assessment and the trade, development and co-operation agreement between South Africa and the European Union.....	137
KEMÉNYNÉ HORVÁTH ZS.: The transformation of market players on the demand-side of the grain market.....	151
LEHOTA J. – KOMÁROMI N.: A feldolgozott funkcionális élelmiszerek fogyasztói szegmentálása és magatartási jellemzői.....	159
LEHOTA J. – KOMÁROMI N.: Szarvasgomba fogyasztói és beszerzési magatartásának szegmentálása és jellemzői.....	169
NYÁRS, L. – VIZVÁRI, B.: On the supply function of the Hungarian pork market.....	177
SZAKÁLY Z. – SZIGETI O. – SZENTE V.: Fogyasztói attitűdök táplálkozási előnyökkel kapcsolatban.....	187
SZIGETI O. – SZENTE V. – MÁTHÉ A. – SZAKÁLY Z.: Marketing lehetőségek az állati eredetű hungarikumok termékpályáján.....	199
VÁRADI K.: Társadalmi változások és a marketing kapcsolatának modellezési lehetőségei.....	211

Sustainability and competitiveness
Fenntarthatóság, versenyképesség

BARANYAI ZS. – TAKÁCS I.: A hatékonyság és versenyképesség főbb kérdései a dél-alföldi térség gazdaságaiban.....	225
BARKASZI L.: A kukoricatermesztés hatékonyságának és eredményességének vizsgálata 2003-2006 évi tesztüzemi adatok alapján	237
JÁMBOR A.: A versenyképesség elmélete és gyakorlata	249
LENCSE S. E.: A precíziós gazdálkodás ökonómiai értékelése.....	261
MAGÓ, L.: Low cost mechanisation of small and medium size plant production farms	273
SINGH, M. K. – KAPUSZTA, Á. – FEKETE-FARKAS, M.: Analyzing agriculture productivity indicators and impact of climate change on CEECs agriculture	287
STRELECEK, F. – ZDENĚK, R. – LOSOSOVÁ, J.: Influence of farm milk prices on profitability and long-term assets efficiency	297
SZÉLES I.: Vidéki versenyképesség-versenyképes vidékfejlesztés: AVOP intézkedések és azok kommunikációjának vizsgálata.....	303
SZŐLLŐSI L. – NÁBRÁDI A.: A magyar baromfi ágazat aktuális problémái.....	315
TAKÁCS I. – BARANYAI ZS. – TAKÁCS E. – TAKÁCSNÉ GYÖRGY K.: A versenyképes virtuális (nagy)üzem	327
TAKÁCSNÉ GYÖRGY K. – TAKÁCS E. – TAKÁCS I.: Az agrárgazdaság fenntarthatóságának mikro- és makrogazdasági dilemmái	341
Authors' index / Névjegyzék.....	355

Part II. / II. kötet

Economic methods and models

Közgazdasági módszerek, modellek

BARANYI A. – SZÉLES ZS.: A hazai lakosság megtakarítási hajlandóságának vizsgálata	367
BHARTI, N.: Offshore outsourcing (OO) in India's ites: how effective it is in data protection?	379
BORSZÉKI É.: A jövedelmezőség és a tőkeszerkezet összefüggései a vállalkozásoknál ...	391
FERTŐ, I.: Comparative advantage and trade competitiveness in Hungarian agriculture ...	403
JÁRÁSI É. ZS.: Az ökológiai módon művelt területek nagyságát befolyásoló tényezők és az árutermelő növények piaci pozíciói Magyarországon.....	413
KODENKO J. – BARANYAI ZS. – TAKÁCS I.: Magyarország és Oroszország agrárstruktúrájának változása az 1990-es évektől napjainkig.....	421
OROVA, I. – KOMÁROMI, N.: Model applications for the spread of new products in Hungarian market circumstances	433
REKE B.: A vállalkozások egyensúlyi helyzetének változáskövető vizsgálata	445
ŠINDELÁŘ, J.: Forecasting models in management.....	453
SIPOS N.: A környezetvédelmi jellegű adók vizsgálata a fenntartható gazdálkodás vonatkozásában	463
VARGA T.: Kényszerű „hagyomány”: értékvesztés a mezőgazdasági termékek piacán.....	475
ZÉMAN Z. – TÓTH M. – BÁRCZI J.: Az ellenőrzési tevékenység kialakítási folyamatának modellezése különös tekintettel a gazdálkodási tevékenységeket érintő K+F és innovációk elszámolására	485

Land utilization and farm structure

Földhasználat, gazdaságstruktúra

FEHÉR, I. – MADARÁSZ I.: Hungarian land ownership patterns and possible future solutions according to the stakeholders' view	495
FEKETE-FARKAS, M. – SINGH, M. K. – ROUNSEVELL, M. – AUDSLEY, E.: Dynamics of changes in agricultural land use arising from climate, policy and socio-economic pressures in Europe	505
LAZÍKOVÁ, J. – BANDLEROVA, A. – SCHWARCZ, P.: Agricultural cooperatives and their development after the transformation	515
ORLOVITS, ZS.: The influence of the legal background on the transaction costs on the land market in Hungary.....	525
SADOWSKI, A.: Polish land market before and after transition	531
SZÚCS, I. – FARKAS-FEKETE M. – VINOGRADOV, S. A.: A new methodology for the estimation of land value	539

Innovation, education
Innováció, tudásmenedzsment

BAHATTIN, C. – PARSEKER, Z. – AKPINAR BAYIZIT, A. – TURHAN, S.: Using e-commerce as an information technique in agri-food industry.....	553
DEÁKY Z. – MOLNÁR M.: A gödöllői falukutató hagyományok: múlt és jelen.....	563
ENDER, J. – MIKÁCSÓ, A.: The benefits of a farm food safety system.....	575
FARKAS, T. – KOLTA, D: The European identity and citizenship of the university students in Gödöllő.....	585
FLORKOWSKI, W. J.: Opportunities for innovation through interdisciplinary research ...	597
HUSTI I.: A hazai agrárinnováció lehetőségei és feladatai	605
KEREKES K.: A Kolozs megyei Vidéki Magyar fiatalok pályaválasztása.....	617
SINGH, R. – MISHRA, J. K. – SINGH, M. K.: The entrepreneurship model of business education: building knowledge economy.....	629
RITTER K.: Agrár-munkanélküliség és a területi egyenlőtlenségek Magyarországon.....	639
SZALAY ZS. G.: A menedzsment információs rendszerek költség-haszon elemzése	653
SZÉKELY CS.: A mezőgazdasági vállalati gazdaságtan fél évszázados fejlődése.....	665
SZÚCS I. – JÁRÁSI É. ZS. – KÉSMÁRKI-GALLY SZ.: A kutatási eredmények sorsa és haszna	679
Authors' index / Névjegyzék.....	689

AZ ÖKOLÓGIAI MÓDON MŰVELT TERMŐTERÜLETEK NAGYSÁGÁT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK ÉS AZ ÁRUTERMELŐ NÖVÉNYEK PIACI POZÍCIÓI MAGYARORSZÁGON

FACTORS AFFECTING THE SIZE OF ORGANIC FARMLANDS AND THE MARKET POSITIONS OF CASH CROPS IN HUNGARY

JÁRÁSI ÉVA ZSUZSANNA

Abstract

The significance of organic farmlands can be evaluated in two ways: based on their ecological and their economic implications. Regarding the former, it does not make a crucial difference how the land is utilised specifically: pasture and meadow; arable land or plantation or certified organic farmland, use not known.

For an illustration, let us consider that in 2005, almost half of organic farmlands in the world were located in Australia, amounting to over 31 million hectares. Most of this area is pastoral land for low intensity grazing in Australia. Therefore, one organic hectare in Australia is not directly equivalent to one organic hectare in Denmark, for example, due to its level of productivity. As a result, it is worthwhile to survey the exact extent of the three categories of organic farmlands, and the production and market possibilities of different crops.

As a result, it is worthwhile to survey the exact extent of the three categories of organic farmlands, and the production and market possibilities of different crops.

Összefoglalás

Az ökológiai gazdálkodást kétféleképpen lehet értékelni: ökológiai és ökonómiai vonatkozásban. Az ökológiai vonatkozást tekintve nincs jelentősége, hogy az ökológiainak minősített földterületet, milyen módon hasznosítják: állattenyésztéshez kapcsolódva rét, legelő; növénytermesztés céljából szántóföld illetve ültetvény vagy ellenőrzött terület, de ismeretlen hasznosítási mód.

Az „ökológiai értelemben vett” első helyezett 2005-ben a világon Ausztrália volt, mert az ökológiai módon művelt területek nagyságának több mint fele itt volt, ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy ezen terület jórészt legelő vagy ismeretlen hasznosítású terület. Az „ökonómiai értelemben vett” első helyezett 2005-ben Dánia, mert itt volt a legmagasabb az egy hektárra jutó termelési érték. Dániában az ökotermelők jelentős részén árutermelés folyik. Ezek a tények szolgálták vizsgálatom kiinduló pontját.

Kutatási munkám során Magyarországot vizsgáltam, azt hogy a magyar ökotermelőkön belül a három hasznosítási mód közül melyik milyen nagyságrendet képvisel, és a növénytermesztési ágazaton belül milyen a különböző növények volumene és további piaci lehetősége. Ez segítséget nyújthat az ökológiai gazdálkodás továbbfejlesztésében.

Kulcsszavak: ökológiai növénytermesztés, fejlődési lehetőség, modellezés, Pareto-elv

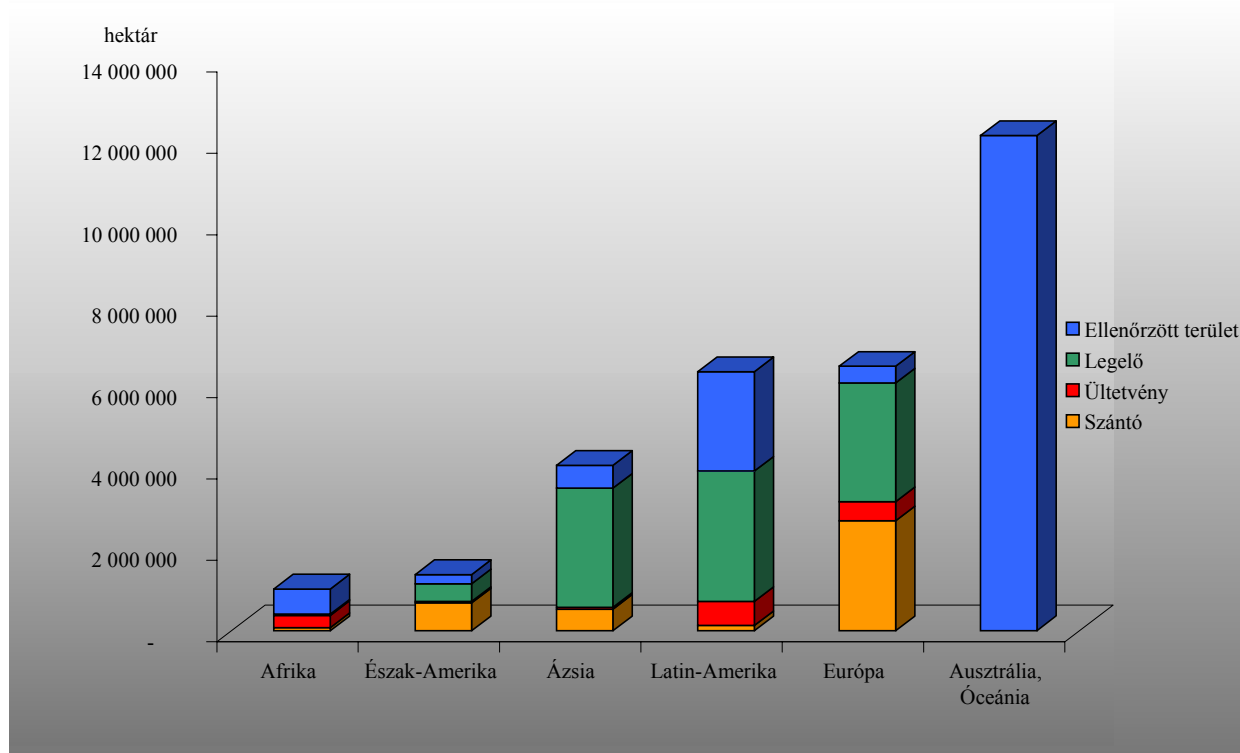
Bevezetés

Az ökológiai módon művelt földterület jelentőségét kétféleképpen lehet értékelni: ökológiai és ökonómiai vonatkozásban. Az ökológiai vonatkozást tekintve nincs jelentősége, hogy az ökológiainak minősített földterületet, milyen módon hasznosítják:

- állattenyésztéshez kapcsolódva rét, legelő
- növénytermesztés céljából szántóföld illetve ültetvény
- ellenőrzött, de hasznosítási módja ismeretlen.

Jó példa erre, hogy az ökológiai módon művelt területek nagysága 2005-ben a világon több mint 31 millió hektár volt, melynek alig kevesebb, mint a fele Ausztráliában található (1.

ábra). Bár Ausztráliában található a legtöbb ökoterület, de a Dániában a legnagyobb az egy hektáron előállított termelési érték. Tehát ökonómiai értelemben érdemes megvizsgálni, hogy a három kategória közül melyek milyen nagyságrendet képviselnek, és a növénytermesztési ágazaton milyen a különböző növények volumene és további piaci lehetősége.

1. ábra Az ökológiai területek földhasznosítás kontinensenként, 2005-ben
Forrás: Willer – Yussefi, 2006.

Mivel a világ ökológiai gazdálkodás komplex elemzése információs akadályokba ütközik – nem áll rendelkezésre minden ország adata – ezért csak a magyarországi ökológiai módon művelt földterületeket vizsgálatára vállalkoztam jelen cikkben.

Anyag és módszer

A vizsgálat tárgyát képező, földterületre vonatkozó információkat a Biokontroll Hungaria Kht. 2003, 2004 és 2005. évi jelentései tartalmazzák.

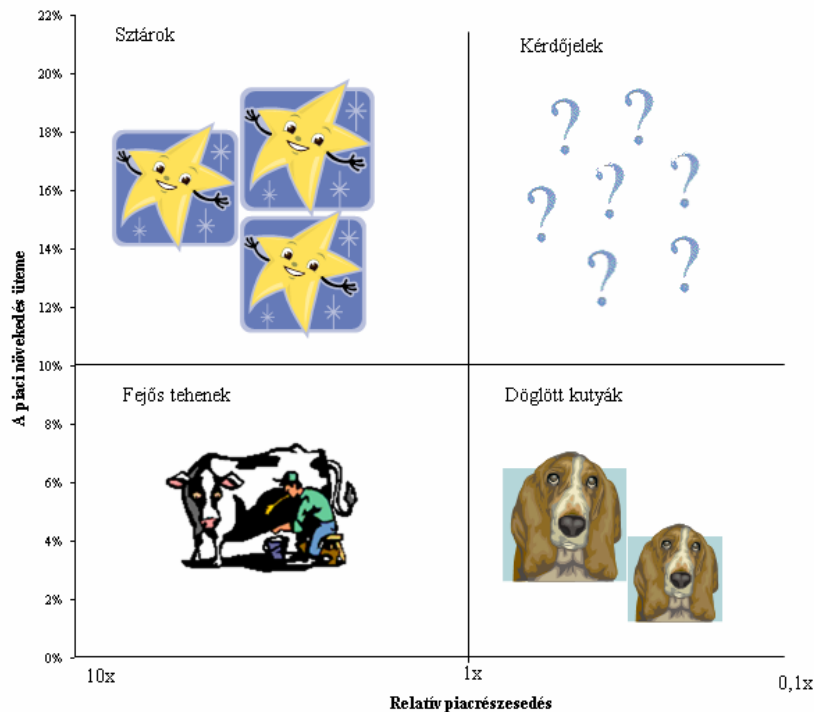
A növénytermesztési ágazat elemzése során a rendelkezésemre álló információs bázisból kiindulva - 2003 óta alkalmazandó - uniós terminológiát alkalmaztam.

Az adatok elemzése során az egyszerű megoszlási viszonzyszámok képzésén túl a területnagyságot legjobban befolyásoló tényezők meghatározásához a Pareto-elvet vettem alapul. A módszert Vilfredo Pareto olasz közgazdász grófról nevezték el, aki az olasz gazdaság tanulmányozásakor rájött, hogy az ország gazdaságának 80%-a a lakosság mindössze 20%-ának kezében összpontosul. Ezzel megalkotta a 80/20-as szabályt, amely a Pareto-elemzés kulcsa.

Az elv a tényezőket a befolyásolás kumulált relatív gyakorisága alapján három kategóriába sorolja: A-kategória (a kumulált relatív gyakoriság 80% alatt), B-kategória (a kumulált relatív gyakoriság 80-95% között) és a C-kategória (a kumulált relatív gyakoriság 95% felett).

A Pareto-elemzéssel tehát az a cél, hogy megtaláljuk azokat a tényezőket, amelyek a legjobban befolyásolják a magyarországi ökoterületek növekedését. A Pareto-diagram teszi lehetővé, hogy ezeket a tényezőket módszeresen megvizsgáljuk. A Pareto-elemzés az adatokat oszlopdigramban ábrázolva állítja sorrendbe.

A termékszerkezet elemzéséhez a BCG mátrixot alkalmaztam, melynek általános sémáját a 2. ábra mutatja. A mátrix függőleges tengelyén található piaci növekedés üteme a piac bővülésének mértékét adja meg. A skála nullától indul és 22%-ig terjed, ami természetesen nem azt jelenti, hogy tovább nem bővíthető, de a tíz százalékot meghaladó bővülés már jónak mondható. A vízszintes tengelyen elhelyezett értékek a relatív részesedések. A skála azt méri, hogy mekkora a termék ereje a piacon, jelen esetben a teljes ökológiai gazdálkodáson belül. A 0,1 érték azt jelenti, hogy az adott termék a vezető termék arányának csak a tíz százalékát éri el. A relatív piaci részesedés logaritmikus skálán van ábrázolva, így azonos távolságok azonos százalékos növekedést jeleznek.

2. ábra A BCG-mátrix általános sémája

Forrás: Kotler, 1992. alapján 108 pp.

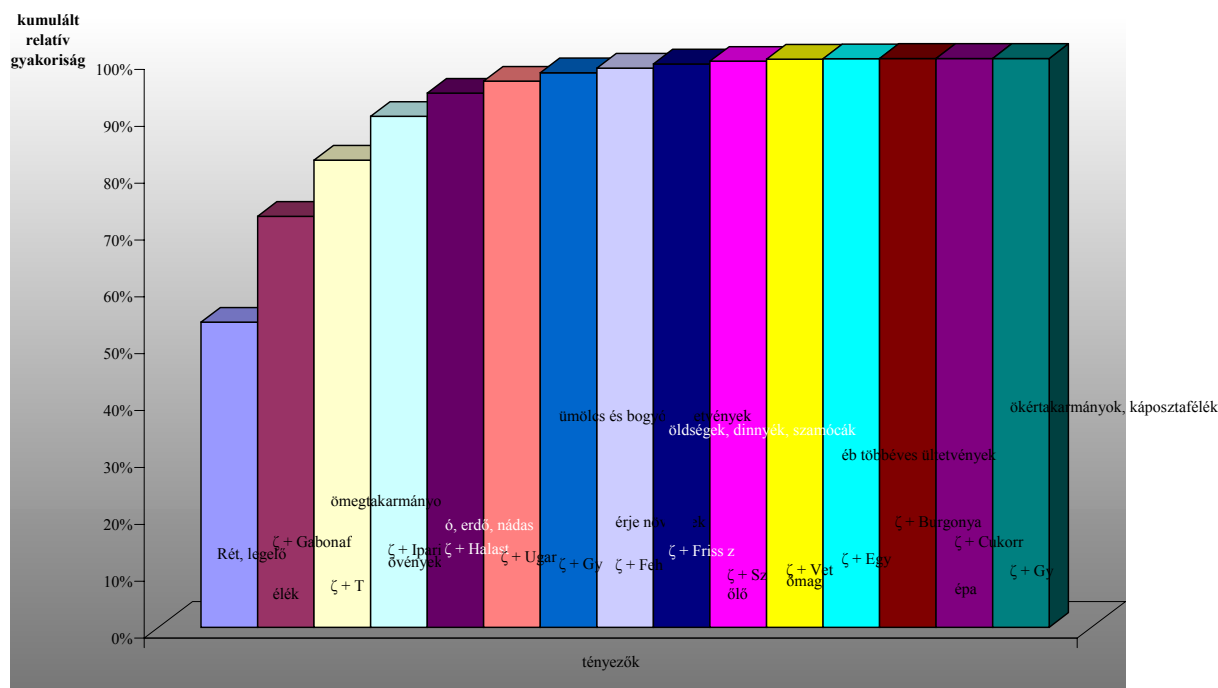
A BCG mátrix készítése során a piaci növekedést a 2003-tól 2005-ig bekövetkezett növekedés átlagaként határoztam meg és a piaci részesedést pedig egyszerű megoszlási viszonyszámokkal írtam fel, a 2005-ös évre vonatkozóan.

Az elemzések során külön vizsgáltam a már átállt (öko) és a még átállás alatt lévő (átállási) területeket, illetve termékeket, de jelentős különbségeket nem mutattak. Ezen okokból kiindulva tehát csak a két minősítés (öko, átállási) összegeként meghatározott értékekkel számolt eredményeket ismertetem.

Eredmények

Az ökológiai módon művelt termőterület nagysága 2005-ben 122 ezer hektár volt, ez 6 ezer hektárral kevesebb, mint 2004-ben.

A Pareto-elv alkalmazásának eredményeképpen kaptam (3. ábra), hogy az ökoterület nagyságának alakulását 72%-ban a rét, legelő és a gabonafélék termőterülete befolyásolja, vagyis ezen tényezők sorolhatók az A kategóriába. Az A-kategória tényezői és a tömegtakarmányok, ipari növények és a halastó, erdő, nádas területek összességében 94% határozzák meg az ökoterület nagyságát, vagyis ezek a tényezők a B-kategória elemei. A többi tényező (ugar; gyümölcs és bogyós ültetvények; fehérje növények; friss zöldségek, dinnyék, szamócák; szőlő; vetőmag; egyéb több éves ültetvények; burgonya) a C-kategória elemei, mert ezen tényezők nem jelentős mértékben befolyásolják az ökoterületek nagyságát.

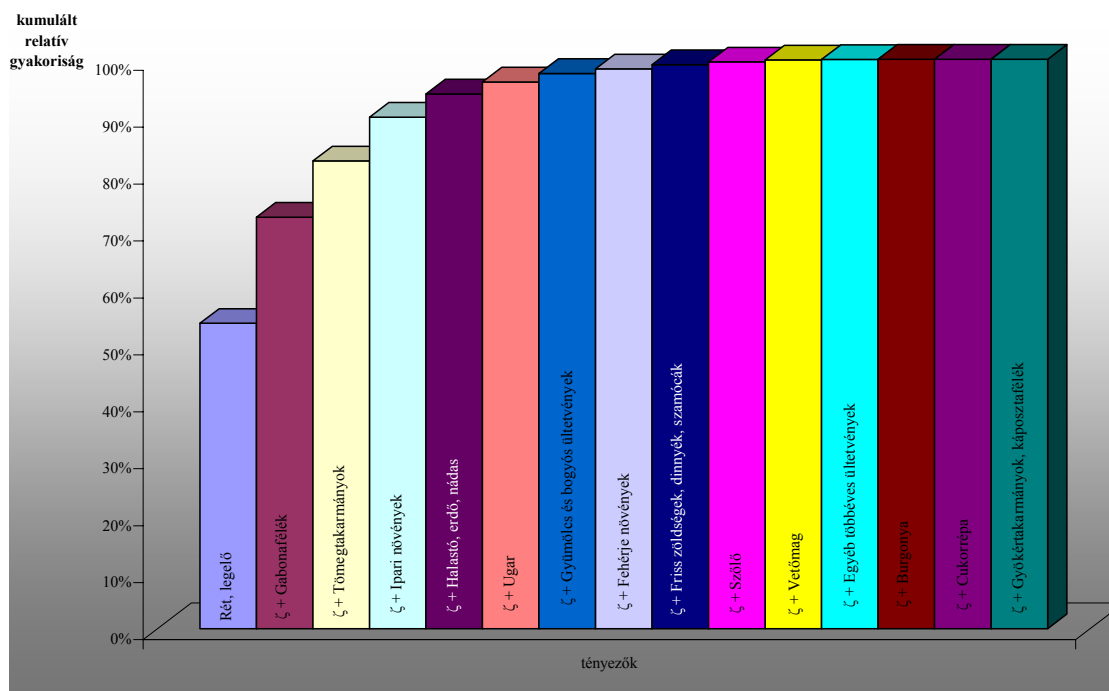
ζ = az előző kategória kumulált relatív gyakorisága

3.ábra A növénykategóriák szerinti Pareto-elemzés eredménye

Forrás: saját számítás

Mivel a magyarországi ökoterületnek a fele rét, legelő – ebből is adódik a Pareto-elemzés eredményeként csak két tényező (legelő és gabonafélék) tartozik az A-kategóriába – megvizsgáltam, hogy az állatállomány nagysága hogyan viszonyul ezen terület nagysághoz.

Számításaim alapján a 2005-ben nyilvántartott állatlétszám legelőterület igénye 8 ezer hektárra tehető, és a 2005. évi rét, legelő nagysága pedig több mint 65 ezer hektár volt. Tehát a rét, legelő döntő részén nem folyik termék-előállítás, árutermelés. Mivel ökonómiai szempontból azonban lényeges tényező azon ökoterületek nagysága, ahol árutermelés folyik, ezért vizsgáltam következő lépésében az összes ökológiailag művelt területből kivontam a halastó, erdő, nádas; ugar; rét, legelő területeket. Az A-kategória elemei elsősorban az étkezési gabonafélék és a takarmánynövények. (4. ábra)

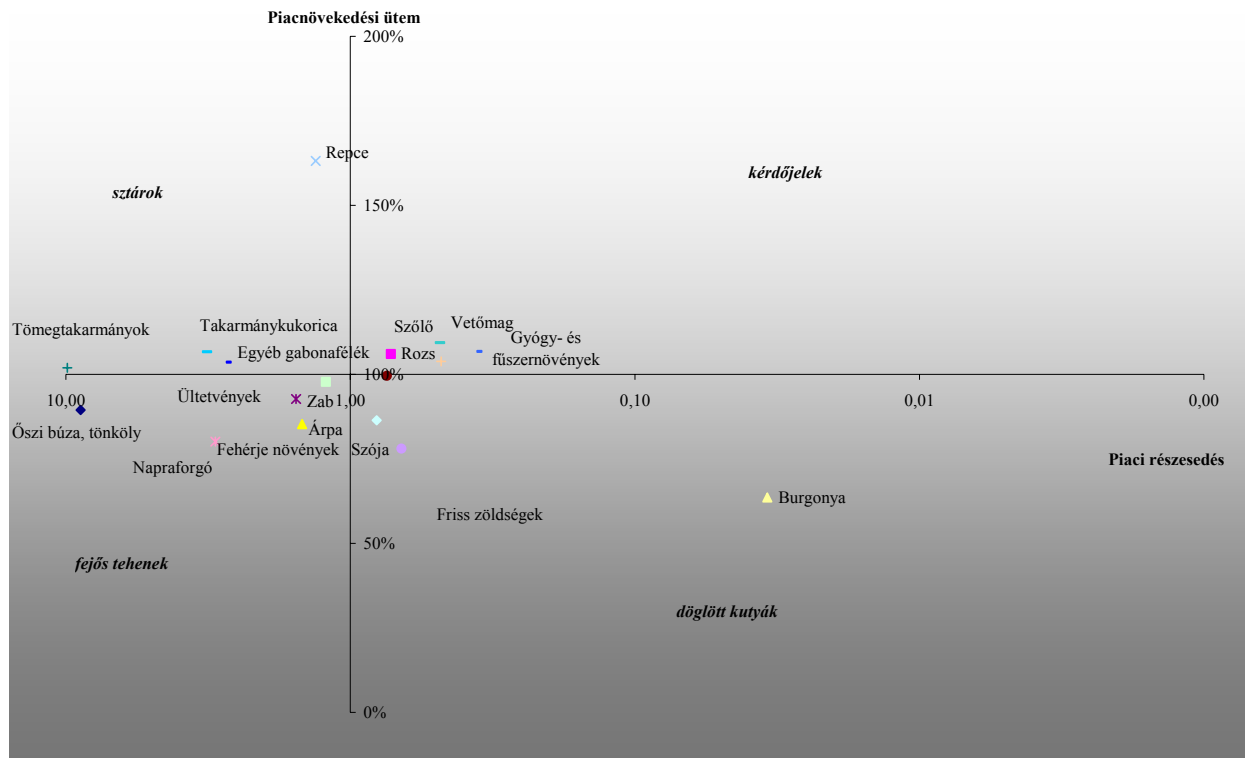
ζ = az előző kategória kumulált relatív gyakorisága

4.ábra A növények szerinti Pareto-elemzés eredménye

Forrás: saját számítás

A BCG mátrix (5. ábra) segítségével készült elemzés alapján az alábbi termék csoportokat különítettük el:

- A „**kérdőjelek**” azok a viszonylag új termékek, amelyeknek még alacsony a piaci részesedésük és a gyors piaci növekedés lehetősége jellemző rájuk. Ekkor még gyenge a piaci helyzetük, de azokat a termékeket, amelyek sztárrá válhatnak támogatás révén, számításaim alapján ilyen növény csak a gyógy- és fűszernövények, vetőmag, és rozs.
- A „**sztárok**” a piacon a legjobb pozíciót betöltő termékek, mivel a piaci részesedésük és a piaci növekedésük egyaránt magas. Leginkább ezek a termékek azok, amelyek meghatározzák a jövőt. Ezért érdemes a termelésüket erőteljesen támogatni, hiszen ezek válhatnak „fejőstehénné”, az ágazat szempontjából jelzés értékkel bír, hogy ebbe a kategóriába a tömegtakarmányok, repce, egyéb gabonafélék sorolhatók.
- Az őszi búza, tönköly, napraforgó, zab, árpa, friss zöldségek és az ültetvények a „**fejőstehén**” kategóriába tartozó növények, melyek piaci részesedése nagyon magas, de a termelés további intenzív növelésére már nincs lehetőség, mivel a piacra a terméket illetően a telítődés jellemző. Ezeket a termékeket már csak annyiban célszerű támogatni, hogy megtartsák erős piaci pozíciójukat.
- A „**döglött kutyák**” olyan termékek, melyeknek a piaci részesedésük és a növekedési lehetőségük nem jelentős a többi termékhez képest. Ennek ellenére nem kell felkészülni ezek piacról történő kivezetésére, – ellentétben a klasszikus marketing stratégiával - hiszen a szigorú vetésciklus miatt ezen termékek nélkül nem lehetne megvalósítani az ökológiai gazdálkodást, ezzel is magyarázható, hogy olyan sok termék, növény tartozik ide: szója, burgonya, gyökértakarmányok.

5. ábra A BCG-elemzés eredménye

Forrás: saját számítás

Következtetések

A Pareto-elemzés eredményeként kapott A-kategóriás növények, melyek jelentősen befolyásolják az ökotérszámítás nagyságát, ezen növények további termesztése illetve a rét, legelő karbantartása a legnagyobb mértékben járul hozzá a környezetterhelésének csökkentéséhez.

BCG mátrix alkalmazása révén nyert információk hozzájárulnak a jövőbeli lehetséges piaci pozíciók meghatározásához. Azonban nem szabad elfelejteni, hogy az ökológiai gazdálkodás termékszerkezetének átalakítását nem befolyásolhatják pusztán a piaci igények. Az ökológiai gazdálkodásban előírt feltételek ugyanis meghatározott vetéskörnyezet szerinti termékszerkezetet diktálnak, melyek nem minden esetben esnek egybe a piaci igényeivel. Az ökológiai gazdálkodás további növekedésének egyik fontos akadálya, korlátja éppen ez a kötött vetéskörnyezet, mely rugalmatlanná teszi a termékszerkezet-váltást, ezért további teendő, hogy a termelési szerkezet által megkívánt növényeknek megfelelő piacot találjanak a gazdák.

Irodalom

KOTLER P. [1992] Marketing management, elemzés, tervezés, végrehajtás, ellenőrzés.

Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 107-108 pp. ISBN 963 10 9764 1 (3., változatlan kiadás)

WILLER H. – YUSSEFI M. [2006]: The World of Organic Agriculture Statistics and Emerging Trends 2006. Tholey-Theley: International Federation of Organic Agriculture Movements, Bonn Germany & Research Institute of Organic Agriculture FiBL, Frick, Switzerland ISBN 3-934055-61-3 210 p. 25 pp. and 40 pp.

Szerző

Járasi Éva Zsuzsanna, egyetemi tanársegéd

Szent István egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Gazdaságelemzési
Módszertani Intézet

Jarasi.eva@gtk.szie.hu

